

Tijdschrift voor Tandheelkunde

MEI 1937

XLIV JAARGANG AFLEVERING 5

REDACTIONEEL GEDEELTE

RECLAME

616.314 : 614.253.92

Een van de oorzaken dat het leven eens hoofdredacteurs vrij blijft van eentonigheid en mogelijke neiging tot inslapen, is het feit dat hij in die functie bij voortduring correspondentie voert met tal van collega's, die hem mededeelen wat er al zoo in de verschillende deelen van het land geschiedt, vooral dan wanneer die gebeurtenissen de verontwaardiging van dien correspondent opwekken. Een dergelijk schrijven eindigt gemeenlijk met de vraag of een en ander niet eens behandeld kan worden in een redactioneel artikel, waarbij de betrokkene het vanzelfsprekend acht dat de Redactie zijn verontwaardiging deelt.

Zoo ligt er ook nu weer op onze schrijftafel een stapeltje brieven waarvan er althans eenige beantwoord mogen worden. Het eerste schrijven betreft de mededeeling over een vestiging.

De betrokken jong gevestigde vond het niet alleen noodig den volke van deze gebeurtenis kond te doen door het rondzenden van een vestigingskaart, maar had ook gemeend goed te doen door aan de achterzijde van die kaart te schrijven: „Instuif 19 uur” met datum!

Hoe velen met een dergelijke uitnoodiging gelukkig zijn gemaakt meldt de sage niet. Onze verontwaardigde briefschrijver vraagt: Mag dat nu maar allemaal?

En dan grijpen we maar weer naar ons Jaarboekje en lezen:

„Men onthoude zich van elken vorm van reclame, welke, gezien de in Nederland gangbare opvattingen, met het uitoefenen van het beroep van tandarts niet vereenigbaar is”.

En verder:

„Vestigingskaarten mogen, behalve aan beroepsgenooten, worden toegezonden aan praktiseerende geneeskundigen en aan hen, tot wie men in persoonlijke relatie staat”.

Nu zal wellicht de delinquent opmerken dat „instuiven” een in Nederland gangbare gewoonte is; niet onvereenigbaar met het uitoefenen van het beroep — integendeel, stuiven niet al onze patienten min of meer bij ons in? — en dat verder het „in persoonlijke relatie staan” een rekbaar begrip is! En voor het geval dat dan een Afdeulingsraad een Salomo's oordeel zou moeten uitspreken, dan zou moeilijk zijn te decreteren dat de waardigheid van den *stand* in de verdrukking zou zijn geraakt (aangenomen natuurlijk dat er dien avond niet dermate gestoven is, dat ook de burens reden tot verontwaardiging zouden hebben!).

Want gelukkig is in een dergelijk geval minder de *stànd* dan wel het slachtoffer zèlf in de verdrukking, hij verspeelt immers niet alleen zijn naam bij zijn collega's, maar evenzeer bij die stadgenooten, die hij het liefste als patienten zou begroeten.

Wij gelooven dat overtreders, voor dergelijke afdwalingen zelf het ergste boeten en dat de eenig juiste weg is hen dat mede te deelen, wanneer men tenminste mag aannemen dat hier van „afdwaling” sprake is en men niet te maken heeft met een „pathologische afwijking”. Want dan is de zaak hopeloos en dient men zich te troosten met de gedachte dat er nu eenmaal in ieder beroep zonderlinge figuren rondloopen, die men in sociaal verband niet kan gebruiken.

Hetzelfde geldt ongeveer voor een tweede merkwaardigheid door een ander briefschrijver op het tapijt gebracht, waarbij wordt medegedeeld dat een tandarts adverteert „dat hij gedurende eenigen tijd geen nieuwe patienten kan aannemen”!

Is dat niet een ergerlijke vorm van reclame vraagt deze collega en een ontduiken van het verbod van adverteeren?

En wat vindt ge, wanneer blijkt dat bij telefonische aanvraag de betrokkene alleszins bereid blijkt tot het aannemen

van nieuwe patienten, zoodat de mededeeling nog onwaar is ook?

Mag dat nu maar? enz. enz.

Ook hier past ons inziens een schouderophalen. Het wil ons voorkomen dat deze vorm van de aandacht op zich vestigen alweer den persoon meer schade doet dan den stand en ook dat „maatregelen” onuitvoerbaar zouden zijn. Want de adverteerende tandarts zou kunnen betoogen, dat hij tot deze mededeeling was overgegaan omdat hij het toevallig overstelpend druk had, maar dat door ziekte of anderszins van eenige patienten er ten slotte toch tijd vrij gekomen was. Dat hij verder in een dergelijke mededeeling niets onbehoorlijks ziet, hetgeen buitendien ongetwijfeld juist is, omdat hij het anders zeker niet gedaan zou hebben.

Alweer zal dus de eenige methode zijn om op te merken dat toch gemeenlijk de nieuwe patienten de particuliere praktijk van een tandarts niet plegen te belegeren, zoodat het alleszins mogelijk is hen mondeling of telefonisch te verwittigen van het feit dat men eerst na eenige weken in staat is te behandelen en dat dit den patient ongetwijfeld mèèr zal imponceeren dan de ongevraagde waarschuwing per advertentie, speciaal wanneer die dan nog overbodig blijkt ook!

Men zou voorts kunnen opmerken, dat het dan verder nog wel zoo behoorlijk zou zijn om dit den nieuweling zelf mede te deelen (of te laten mededeelen) met de toevoeging van een of meer adressen tot wien men zich ook veilig zou kunnen wenden, in stede van den aspirant patient per advertentie bij voorbaat toe te roepen dat hij met zijn handen van de bel of telefoon moet afblijven!

Zoo zouden er nog andere redenen te bedenken zijn die zouden kunnen aantoonen hoe ònverstandig de handelwijze was en wij weten er geen enkele die het omgekeerde zou kunnen aannemelijk maken.

Vandaar dat wij de eenige remedie zien in de opvoeding tot „de in Nederland gangbare opvattingen”.

Een derde geval dat men ons heeft voorgelegd is de kwestie der avondspreekuren en dit verschijnsel achten wij van veel ernstiger aard.

Bij de pogingen die de nieuw gevestigden in het werk stellen om praktisch te krijgen, blijkt het *avondspreekuur* hoe langer hoe meer in de mode te komen.

De reden hiertoe kan *niet* zijn, dat de moderne tandarts zoo verzet geworden is op avondwerk (van wege zijn goede verlichting bijv.!), maar dat hij op deze wijze hoopt patienten te krijgen van anderen die dit niet doen.

Deze methode lijkt ons bij uitstek ondeugdelijk. Van tweeën één, of het lukt inderdaad en dan zullen de anderen noodgedwongen aan dit spelletje mee moeten doen, of het helpt niet. In beide gevallen kan men het heel wat beter laten.

Wij zijn verder van meening dat hier inderdaad de standswaardigheid in de verdrukking komt!

In Amerika kende men „*Painless Parker*”, een „firma in tandheelkunde” die in tal van groote steden vele filialen had en naast andere heerlijkheden adverteerde: Dag en nacht geopend! Het bleek een bloeiende „zaak” en wekte tot navolging, waarbij naast continubedrijf ook nog gebruik van ververschingen etc. in uitzicht werden gesteld!

Van deze mogelijkheden der toekomst is het avondspreekuur het begin!

Wanneer, door bijzondere locale omstandigheden, de noodzaak van een dergelijk spreekuur kan worden aangetoond is één, hoogstens twee maal per week toch zeker voldoende! Dit verbiedt immers niet tot 's avonds *behandelen*, hoe onjuist dit op zichzelf ook wezen moge!

Angstpolitiek is altoos en overal de denkbaarst slechte en dit verschijnsel is angstpolitiek van de ergste soort.

Jarenlange ervaring heeft uitgewezen dat de patient — op een te verwaarloozen uitzondering na — zeer wel overdag behandeld kan worden en inziet dat hij van den tandarts verlangen kan noch mag, dat deze ook 's avonds ter beschikking staat.

Zou men langzamerhand in die „in Nederland gangbare opvatting” verandering gaan brengen, dan maakt men het leven van den tandarts tot een verschrikking en doet aanzienlijke schade aan het aanzien van den stand in een land dat gewend is geraakt aan het besef dat ook winkelier, employé en werkmán recht op vrijen tijd hebben!

Hoe wars ook in het algemeen van „Bindende Besluiten” gelooven wij dat op dit gebied een dergelijk Besluit noodzakelijk is, teneinde een groep collega's tegen zichzelf te beschermen en den stand blamage te besparen.

Wat degenen willen doen die zich buiten het collegiaal verband wenschen te plaatsen is hunne zaak — de geschiedenis leert dat zij er op den duur nimmer wèl bij varen — de overigen echter zullen goed doen te bedenken dat juist in dezen tijd het meer dan ooit geboden is te waken tegen afglijden!

N.